

Flora- en fauna-inspectie Holstraat ongenummerd te Hegelsom

**In opdracht van:
Bureau Leefomgeving b.v.**

13 juni 2024
Faunaconsult b.v.

Flora- en fauna-inspectie Holstraat ongenummerd te Hegelsom

<i>Opdrachtgever:</i>	Bureau Leefomgeving b.v.
<i>Opstellers/controle:</i>	Faunaconsult b.v.
<i>Veldwerk:</i>	Faunaconsult b.v.

Faunaconsult B.V. werkt volgens de protocollen in de kennisdocumenten van BIJ12. Onze onderzoeken voldoen daarmee aan de landelijk geldende normen en opdrachtgevers hebben een basis om ons aan te spreken op de kwaliteit van de door ons aangeleverde producten. Onze ecologen voldoen aan de deskundigheidseisen zoals

gesteld door RVO. We hechten groot belang aan maatschappelijk verantwoord ondernemen en we zijn PSO gecertificeerd.

Inhoud

1	Inleiding.....	4
2	Wet- en regelgeving	5
3	Werkwijze	6
3.1	Beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden	6
3.2	Werkwijze flora- en fauna-inspectie	6
4	Aanwezige beschermde planten en dieren.....	7
4.1	Beschrijving plangebied	7
4.2	Bevindingen.....	7
5	Mogelijke effecten.....	10
6	Conclusies	11
	Literatuur.....	12

1 Inleiding

Bureau Leefomgeving b.v. begeleidt de realisatie van een woning ten zuidoosten van Holstraat 23 te Hegelsom en heeft ecologisch adviesbureau Faunaconsult B.V. opdracht gegeven op deze locatie een flora- en fauna-inspectie uit te voeren. De voorgenomen ontwikkeling heeft aanleiding gegeven voor deze inspectie. Hierin is nagegaan welke effecten de ingreep heeft op lokaal voorkomende beschermde flora en fauna. Het risico bestaat dat het plangebied deel uitmaakt van leefgebieden van diverse beschermde soorten. Dit document geeft inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van natuurwetgeving en -beleid en mogelijke effecten als gevolg van het project.

Het doel van dit document is om vast te stellen of de natuurwetgeving de geplande ontwikkeling in de weg staat. De ingreep kan een negatief effect hebben op beschermde natuurwaarden (plant- en diersoorten en bijbehorende leefgebieden). Dit document geeft aan of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de minimale onderzoekinspanning vanuit de Omgevingswet. Daarnaast worden mitigerende (verzachtende) maatregelen aangegeven om significant negatieve effecten op voorhand te voorkomen en daarmee te voldoen aan de natuurwetgeving.

2 Wet- en regelgeving

In deze paragraaf wordt een korte toelichting gegeven op de juridische bescherming van de Nederlandse natuur. De Wet natuurbescherming (Wnb) verving drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Natuurbeschermingswet 1998 zorgde voor de bescherming van (natuur)gebieden; de Flora- en faunawet regelde de bescherming van alle in het wild levende planten- en diersoorten; de Boswet regelde de kap van bomen buiten de bebouwde kom (als bedoeld in de Boswet). Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en de Wet natuurbescherming is daarin geïntegreerd. Zo wordt in artikel 5.18 van de Omgevingswet gesteld dat er per algemene maatregel van bestuur (AmvB) regels worden gesteld over het verlenen of weigeren van een omgevingsvergunning voor o.a. bouwactiviteiten. In artikel 5.10 van de Omgevingswet is geregeld dat per AmvB voor bepaalde 'flora- en fauna-activiteiten' wordt bepaald dat Gedeputeerde Staten op de aanvraag voor een omgevingsvergunning mogen beslissen. 'Flora- en fauna-activiteiten' zijn de verboden die de Wet natuurbescherming (Wnb) stelde ten aanzien van Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 Wnb); Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5 Wnb) en Overige beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb).

De Omgevingswet kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming behoeven:

- Vogels

alle vogels in de zin van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 t/m artikel 11.40 van het Besluit activiteiten leefomgeving; vanaf hier: Bal). Verder nemen de meeste provincies de onder de Wet natuurbescherming benoemde vogelsoorten waarvan het nest jaarrond werd beschermd over. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat hun nesten jaarrond beschermd zijn, ook als de soort op het moment van de handeling geen gebruik maakt van het nest. Dit is het geval wanneer een vogelsoort jaarlijks terugkeert naar zijn nest en niet of nauwelijks in staat is om elders in zijn leefgebied een vervangend nest te vinden of te maken.

- Internationaal beschermde soorten

alle dieren en planten, genoemd in de bijlagen bij de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 11.46 t/m artikel 11.48 Bal);

- Overige beschermde soorten

in het wild levende soorten genoemd in bijlage IX, onder A en B bij artikel 11.54 (Bal). Onder A vallen een aantal in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Onder B vallen een aantal vaatplanten. In A vallen onder meer de 'algemene' zoogdiersoorten die onder de Wnb bij ruimtelijke ingrepen waren vrijgesteld. Vrijwel al deze soorten zijn door alle provincies eveneens voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld.

De beschermde status van soorten kan echter per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. De Provincie Limburg heeft deze vastgelegd in 'Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg' (Gedeputeerde Staten van Limburg, 2017) en Omgevingsverordening Limburg (Provinciale Staten van Limburg, 2023). De laatste is per 1 januari 2024 ingegaan. Dit houdt in dat de meeste soorten die onder de Omgevingswet als beschermde soort zijn aangewezen, ook in de Provincie Limburg worden beschermd.

3 Werkwijze

3.1 Beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden

Op de locatie wordt een woning met bijbehorende tuin gerealiseerd. Hiertoe wordt de functie van de locatie als buitenopslag beëindigd en wordt de vegetatie verwijderd. Een schets van de voorgestane situatie is vooralsnog niet voorhanden.

3.2 Werkwijze flora- en fauna-inspectie

Op 3 juni 2024 heeft Faunaconsult B.V. het onderzoeksgebied en de directe omgeving bezocht. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten en beschermde planten.

Aan de hand van de Beschermde SoortenIndicator (BeSI) en relevante (verspreidings)literatuur en de waarnemingsoverzichten op www.ravon.nl/tijdschrift, www.verspreidingsatlas.nl, www.floron.nl, www.sovon.nl en www.zoogdiervereniging.nl is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

4 Aanwezige beschermde planten en dieren

4.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied (zie figuur 4.1 en de foto's op het voorblad) bevindt zich aan de noordzijde van Hegelsom, in het buitengebied. De omgeving is ingericht met vrijstaande woningen, akkers en weides. Het plangebied zelf bestaat uit een buitenopslag, een deel van een gazon en wat overige vegetatie.

Figuur 4.1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron: KadastraleKaart.

4.2 Bevindingen

Volgens BeSI dient er rekening te worden gehouden met de volgende beschermde vogels en zoogdieren: huismus, roodborst, kauw, boom-bewonende vleermuizen, bunzing, eekhoorn, egel, konijn en haas.

Tijdens het veldbezoek zijn de huismus, merel, vink, houtduif en tjiftjaf waargenomen. In het plangebied bevinden zich geen gebouwen. Daarmee is het voorkomen van huismus- en gierzwaluwnesten en verblijven van gebouw-bewonende vleermuissoorten in het plangebied uitgesloten. Hoge bomen zijn in het plangebied afwezig; er bevindt zich enkel één jonge berk van zo'n 4 meter hoog in het plangebied. Roofvogelnesten, eekhoornnesten en holtes zijn hierin zeker afwezig. Door de afwezigheid van holtes is het voorkomen van verblijven van boom-bewonende vleermuissoorten en uilennesten in het plangebied ook uitgesloten. Het is wel mogelijk dat algemene vogelsoorten als de houtduif of tjiftjaf gedurende het broedseizoen in de berk of de lage struikvegetatie gaan broeden. Het gazon bestaat uit monocultuur van Engels raaigrasland wat geregeld wordt gemaaid (zie foto rechtsonder op het voorblad); nectarplanten, graszaden en insecten zijn hierin afwezig. Daarnaast is er weinig dekking aanwezig rond het gazon. Het is daarom niet aannemelijk dat dit gazon

fungeert als foerageergebied voor de huismus. Opgaande lijnvormige vegetatiestructuren die kunnen fungeren als vaste vliegrouwe/foerageergebied voor vleermuizen zijn afwezig.

Het plangebied bestaat grotendeels uit verharding; het overige deel bestaat uit een deel van een gazon en wat onkruid. Dassenburchten zijn in het plangebied dan ook afwezig en voor kleine marterachtigen als de wezel biedt het plangebied onvoldoende dekking. Steenmarteruitwerpselen zijn afwezig. Het is wel mogelijk dat algemene zoogdiersoorten als de huisspitsmuis in het plangebied voorkomen.

Amfibieën en andere diersoorten

Volgens BeSI dient er met de volgende beschermde amfibieën rekening te worden gehouden: kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker. Met overige diersoorten hoeft volgens BeSI geen rekening te worden gehouden.

In het plangebied bevinden zich geen wateren. Voortplantingswateren en leefgebied voor amfibieën en vissen zijn dan ook afwezig in het plangebied. Op zo'n 50 cm ten zuiden van het plangebied bevindt zich een sloot. Deze is bemonsterd, waarbij enkel de driedoornige stekelbaars is aangetroffen (zie figuur 1). Daarnaast is het biotoop in het plangebied (grotendeels verharding en gazon) niet geschikt als leefgebied voor streng beschermde amfibieënsoorten. Het is wel mogelijk dat algemene amfibieënsoorten als de gewone pad de enkele met vegetatie begroeide delen van het plangebied als landhabitat gebruiken. In het plangebied groeien enkele teunisbloemen; rupsen van de teunisbloempijlstaart en hun vraatsporen zijn hierop echter afwezig (zie figuur 2). De vegetatie in het plangebied is daarnaast soortenarm en er zijn weinig nectarplanten en luwte aanwezig waardoor overige vlinders ook niet in het plangebied te verwachten zijn. Reptielen en andere soorten, die beschermd zijn onder de Omgevingswet, zijn wegens het aanwezige biotoop evenmin te verwachten in het plangebied.

Figuur 1. Driedoornige stekelbaarzen

Figuur 2. Rupsen van de teunisbloempijlstaart en hun vraatsporen zijn afwezig.

Planten

In het plangebied zijn alleen algemene, niet-beschermden planten waargenomen als berk, Canadese fijnstraal, grote brandnetel, bottelroos, bijvoet, teunisbloem, Jacobskruiskruid, witte dovennetel, doornappel, veldzuring, kaal breukkruid, klaproos, zevenblad, duizendblad, vogelmuur, walstro, paardenbloem kruipertje, Engels raaigras en smalle weegbree. Ook volgens BeSI komen er geen beschermden plantensoorten in/rond het plangebied voor.

Tabel 4.4 geeft de beschermden soorten weer die (mogelijk) een vaste voortplantings- of rustplaats in het plangebied hebben.

Tabel 4.2. Beschermden soorten die mogelijk een vaste rust- of voortplantingsplaats in het plangebied hebben. Het beschermingsregime van de soorten in de Omgevingswet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	Vogels	Internationaal beschermden soorten	Andere beschermden soorten
Algemene in opgaande vegetatie broedende vogels	X		
Velmuisc (<i>Microtus arvalis</i>)			X
Bosmuisc (<i>Apodemus sylvaticus</i>)			X
Huisspitsmuisc (<i>Crocidura russula</i>)			X
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)			X
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)			X

5 Mogelijke effecten

- Door de vegetatie tijdens het broedseizoen te verwijderen, leidt dit mogelijk tot verstoring of sterfte van broedende vogels, hun jongen en/of hun eieren. Ook kan dit leiden tot de vernietiging van een beschermd nest.

- Bij de werkzaamheden kunnen voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van algemene beschermde zoogdieren en amfibieën worden aangetast. Individuen kunnen hierbij worden verwond of gedood.

In de volgende tabel zijn de mogelijke overtredingen van de verbodsbepalingen van het Bal weergegeven. In het volgende hoofdstuk wordt uitgelegd hoe deze overtredingen kunnen worden voorkomen.

Tabel 5.1. Mogelijke overtredingen van algemene verbodsbepalingen van het Bal. De letters in de tabel corresponderen met die van de verboden in onderstaande tekst.

Soort	Beschermingsregime Omgevingswet	Art. 11.37 lid 1	Art. 11.46 lid 1	Art. 11.54 lid 1
Algemene vogelsoorten	Vogels	a,b,d		
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Andere beschermde soorten			a,b

Artikel 11.37, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen Vogelrichtlijnsoorten)

- a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
- b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
- d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Artikel 11.46, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen Habitatrichtlijnsoorten)

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Artikel 11.54, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen andere soorten)

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

De onder (a) en (b) genoemde verboden zijn niet van toepassing op de bos-, huisspits- en veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende ervan of roerende zaken bevinden (artikel 11.54, lid 2 Bal).

6 Conclusies

Algemene in opgaande vegetatie broedende vogels

In de opgaande vegetatie in het plangebied komen mogelijk beschermde vogelnesten voor tijdens het broedseizoen. Het gaat om vogels waarvan het nest niet jaarrond wordt beschermd of als strenger beschermd wordt beschouwd. Hiervoor zijn maatregelen die negatieve effecten voorkomen wel verplicht. Verstoring van broedvogels en vernietiging van vogelnesten kan worden voorkomen door de vegetatie buiten de periode 15 maart – 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels) te verwijderen. Door naleving van deze maatregel worden ten aanzien van vogels geen overtredingen op de Omgevingswet begaan. Omdat vogels sporadisch ook buiten de periode 15 maart – 15 juli broeden, kan het verwijderen van opgaande vegetatie toch leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Indien blijkt dat er broedende vogels aanwezig zijn, dan mogen deze niet worden verstoord. Ook mogen in gebruik zijnde nesten niet worden vernield.

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

In het plangebied komen mogelijk zoogdieren en amfibieën voor, die onder de Omgevingswet zijn beschermd. Het gaat om algemeen voorkomende soorten (zogenaamde andere beschermde soorten), waarvoor in Limburg een vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en beheer en onderhoud. Dit houdt in dat deze soorten verstoord mogen worden, zonder dat daar vooraf een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten voor is verkregen (deze soorten zijn opgenomen in Bijlage X van de Omgevingsverordening Limburg; Provinciale Staten van Limburg, 2023). Wel geldt altijd de Zorgplicht (artikel 11.27 Bal); deze houdt in dat nadelige gevolgen voor dieren en planten altijd zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moeten dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, zo snel mogelijk naar een aangrenzende locatie buiten het plangebied worden verplaatst.

Literatuur

- Gedeputeerde Staten van Limburg. 2017. Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg. Provinciaal blad nr. 5634.
- Ministerie van Economische zaken. 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3.
- Provinciale Staten van Limburg. 2023. Omgevingsverordening Limburg. Provinciaal blad 2023, 14198.